

Jaarverslag 2023

Jaarverslag 2023

maart 2024

Inhoud

Voorwoord	5
1 Adviezen	7
1.1 Strategisch samenspel – Bundel de kracht van Nederland en de EU voor meer impact van onderzoek en innovatie	7
1.2 In dienst van de toekomst – Van optimalisatie naar transformatie	8
1.3 Doorwerking eerdere adviezen	10
2 Achtergrondstudies en overige publicaties	13
2.1 Nederland in Horizon 2020	13
2.2 Transformatiegericht innovatiebeleid – een voorstudie bij het advies ‘In dienst van de toekomst’	13
2.3 Transformatiegericht innovatiebeleid – een gezamenlijke landenstudie van VARIO en de AWTI	13
2.4 Toekomst van middelbaar beroepsonderwijs, hoger onderwijs en wetenschap	14
3 Evaluatie AWTI 2019-2022	15
4 Overige activiteiten en externe contacten	17
4.1 AWTI-Jaarsymposium Voorbij (de) Horizon	17
4.2 Samenwerking met andere adviesraden	18
4.3 Internationale samenwerking	18
4.4 Relatie met parlement en regering	19
5 Communicatie	21
5.1 Communicatiestrategie	21
5.2 De AWTI in de media	22
5.3 AWTI e-mail alert	22
5.4 Gezamenlijke Nieuwsbrief Adviesraden	22
6 Organisatie en personeel	23
6.1 De raad	23
6.2 Secretariaat	23
6.3 Financiën	24
7 AWTI-publicaties in 2023	25
Adviezen	25
Achtergrondstudies	25
Jaarverslag 2022	25
Overige	25
8 Werkwijze	27

Voorwoord

Het jaar 2023 stond voor de AWTI in het teken van vooruitkijken én terugblikken.

Vooruitkijken deden we naar het wetenschaps- en innovatiebeleid van Nederland en de Europese Unie.

In maart 2023 publiceerde de AWTI zijn advies *Strategisch Samenspel. Bundel de kracht van Nederland en de EU voor meer impact van onderzoek en innovatie*. Door hun krachten beter te bundelen kunnen Nederland en de Europese Unie (EU) meer resultaat halen uit onderzoek en innovatie in de vorm van versterking van excellent onderzoek en een grotere bijdrage leveren aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen. De AWTI adviseert het kabinet om proactief en strategisch in Brussel te opereren met een gerichte agenda voor onderzoek en innovatie. Met een open blik naar nieuwe initiatieven vanuit de EU. Nu is de houding van Nederland vaak te afwachtend en maakt de regering geen keuzes. Daardoor mist Nederland kansen.

Het jaar 2023 was verder het jaar waarin de AWTI zijn advies *In dienst van de toekomst. Van optimalisatie naar transformatie* heeft gepubliceerd. Ons land staat voor grote opgaven op gebieden als zorg, wonen, voedsel, energie, mobiliteit en natuur. In de afgelopen jaren hebben we gezien dat het aanpakken van deze opgaven niet werkt als we binnen de bestaande systemen blijven doorgaan. We hebben radicaal nieuwe oplossingen nodig om onze samenleving en economie klaar te stomen voor de toekomst. De nieuwe Tweede Kamerleden zijn aan zet om een aantal scherpe, fundamentele keuzes te maken voor een toekomstbestendig Nederland.

Ook was 2023 voor de AWTI het jaar van terugblikken. Een externe commissie onder voorzitterschap van prof. dr. Reinhilde Veugelers heeft de vierjaarlijkse evaluatie over 2019-2022 uitgevoerd. De commissie Veugelers spreekt haar waardering uit voor de AWTI. De AWTI heeft de afgelopen vier jaar uitstekend gefunctioneerd en binnen de beperkte capaciteit zijn kwalitatief hoogwaardige en inhoudelijk rake adviezen gepubliceerd. De commissie is ook positief over de goede verbindingen met andere organisaties en de rol die de nieuwe voorzitter en secretaris-directeur vervullen. Ook spreekt ze haar waardering uit voor de wijze waarop de AWTI is omgegaan met de aanbevelingen van de vorige evaluatiecommissie Knottnerus.

En dát doen wij met de waardevolle wetenschap dat de raad en de staf zich hier ook afgelopen jaar weer hard voor hebben ingezet. Daarvoor zijn wij hen zeer erkentelijk.

Den Haag, maart 2024

Eppo Bruins
Voorzitter

Patrick Essers
Secretaris-directeur

Adviezen

1.1 Strategisch samenspel – Bundel de kracht van Nederland en de EU voor meer impact van onderzoek en innovatie

Wetenschap, technologie en innovatie (WTI) zijn cruciaal voor de ontwikkeling van de EU en Nederland: voor het uitbouwen van de EU en Nederland als kenniseconomie en vanwege de vele maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan. Hoe zorgen we ervoor dat het Europese en het Nederlandse beleid om WTI te bevorderen elkaar beter vinden en versterken?

De Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI) adviseert om het Europese en Nederlandse beleid voor WTI als één geheel te beschouwen waarin de verschillende onderdelen zo op elkaar aansluiten dat het een coherente beleidsmix wordt. Let er daarnaast op dat de gestimuleerde WTI-activiteiten daadwerkelijk bijdragen aan de ambities. Hiertoe doet de AWTI de volgende zes aanbevelingen.

- ▶ Zorg dat Nederlands en EU-beleid voor WTI goed aansluiten doordat ze elkaar versterken of aanvullen
- ▶ Handel proactief en strategisch in Brussel met een gerichte agenda
- ▶ Blijf fundamenteel onderzoek steunen vanuit de EU en verbind het beter met innovatie
- ▶ Maak als regio koppelingen met het EU-beleid voor WTI
- ▶ Ondersteun partijen om gebruik te maken van EU-instrumenten
- ▶ Waarborg de mogelijkheden voor samenwerking met aantrekkelijke niet-EU-partners

Aanbieding en landing

Op 14 maart 2023 is het advies *'Strategisch samenspel. Bundel de kracht van Nederland en de EU voor meer impact van onderzoek en innovatie'* aangeboden aan minister Adriaansens van Economische Zaken en Klimaat tijdens een korte bijeenkomst op het ministerie van EZK. AWTI-voorzitter Bruis en raadslid Debackere gaven een korte toelichting op het advies, waarna de minister een eerste reactie gaf.

Het advies is op 14 maart ook schriftelijk aangeboden aan minister Dijkgraaf van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Op die dag kwam het advies ook beschikbaar op de AWTI-[website](#) en werd het verstuurd naar betrokkenen en de leden van de vaste Kamercommissies voor EZK en OCW. De pers is benaderd via een persbericht. Ook hebben we aan het advies aandacht besteed via LinkedIn.

Het advies heeft aandacht gekregen in de pers, onder andere via een artikel in *Het Financieele Dagblad* (FD) en een interview met de AWTI-voorzitter op BNR Nieuwsradio. Daarnaast is het door andere media opgepikt en zijn er door andere partijen enkele bijeenkomsten georganiseerd om aandacht te geven aan (de boodschap van) het advies: onder andere via een seminar van ThinkEast! Netherlands in Deventer op 6 juni én een bijeenkomst van Neth-ER en UNL in Den Haag op 27 juni.

Bij gelegenheid van deze bijeenkomst van Neth-ER en UNL is de Engelse vertaling van het advies gelanceerd. De Engelse vertaling is beschikbaar via de AWTI-[website](#) en is verspreid onder internationale contacten van de AWTI.

Het advies stond ook centraal tijdens het AWTI-symposium 'Voorbij (de) Horizon' op 5 oktober in Utrecht. Tijdens dit symposium werd de achtergrondstudie gepubliceerd die de AWTI heeft laten maken voor het advies: *'Nederland in Horizon 2020. Een kwantitatieve analyse voor de AWTI'*. Deze studie is uitgevoerd door IDEA Consult op basis van cijfers die RVO ter beschikking heeft gesteld. Het eerste exemplaar van deze studie is tijdens dit symposium aangeboden aan minister Dijkgraaf van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

In november stond dit advies centraal bij de meeting van de *European STI Policy Councils* in Gent, samen met het VARIO-advies over hetzelfde onderwerp.

Kabinetsreactie en impact op beleid

Op 19 juni 2023 heeft het kabinet zijn reactie op het AWTI-advies 'Strategisch samenspel' gegeven.¹ In zijn reactie bedankt het kabinet de AWTI voor de analyse en aanbevelingen die als behulpzaam worden gezien bij het verbeteren van de deelname van Nederlandse partijen aan het Europese kaderprogramma voor WTI. Het kabinet gaat verder in op de zes aanbevelingen. De minister onderschrijft het belang van een goede aansluiting van EU- en Nederlands beleid en het proactief en strategisch handelen in Brussel. In zijn beleidsreactie geeft het kabinet aan hoe de aansluiting tussen EU- en Nederlands beleid is vormgegeven en wat de ambities van het kabinet zijn en geeft enkele voorbeelden. Ook geeft het kabinet aan welke stappen het voornemens is te nemen richting het volgende kaderprogramma en ander Europees WTI-beleid. Onderdeel daarvan is dat het kaderprogramma gericht blijft op de volledige kennis- en innovatieketen van fundamenteel onderzoek tot valorisatie. De aanbevelingen van de AWTI over regionale koppeling met het EU beleid worden waardevol geacht in het verder vormgeven van het beleid. Deze betreft het kabinet bij totstandkoming van de volgende programmaperiode. Vooralsnog neemt het kabinet geen extra acties op om het hbo te ondersteunen richting Europa en geeft het aan dat voor het mkb het probleem niet zozeer zit in de beperkte ondersteuning als wel het beperkte budget in de relevante Horizon programma's die geschikt zijn voor het mkb.

1.2 In dienst van de toekomst – Van optimalisatie naar transformatie

Nederland heeft te maken met urgente vraagstukken op het gebied van klimaat, voedsel, energie, mobiliteit en zorg en de Nederlandse overheid heeft de ambitie deze aan te pakken. Innovatieve oplossingen zijn nodig om onze samenleving en economie toekomstbestendig en duurzaam te maken, zodat we onze welvaart en welzijn kunnen behouden. Die oplossingen komen niet vanzelf. Daarvoor zijn transformaties nodig: fundamentele veranderingen in de manieren waarop we bijvoorbeeld landbouw bedrijven en aan voedsel komen, ons verplaatsen, energie gebruiken en onze gezondheidszorg inrichten. Deze 'maatschappelijke systemen' moeten op de schop.

Het huidige beleid voor innovatie bereikt veel. Nederland is wereldwijd voorloper met het missiegedreven innovatiebeleid. Toch komen de benodigde transformaties niet goed – en vooral niet snel genoeg – tot stand. Het beleid versterkt nu vooral bestaande processen, structuren en belangen. Er is te weinig oog voor fundamenteel andere perspectieven die we nodig hebben om onze samenleving en economie toekomstbestendig en duurzaam te maken.

De AWTI adviseert de regering daarom het beleid voor innovatie meer te richten op wat in de toekomst nodig is: op transformatie in plaats van optimalisatie van bestaande systemen. Dit is nodig om de koers te verleggen en de benodigde transformaties te versnellen. Het transformatiegerichte beleid moet bovenal gebaseerd zijn op een aantrekkelijk perspectief wat richting geeft en stimuleert. Hiertoe doet de AWTI vier aanbevelingen:

- ▶ zet de koers uit met een inspirerend toekomstbeeld gebaseerd op scherpe keuzes;
- ▶ maak meer gebruik van beprijzing en normering;
- ▶ benut beter de innovatieve kracht uit de samenleving en geef kennis en expertise in overheid en politiek topprioriteit;
- ▶ werk tot slot aan een transformatiegerichte beleidsmix die zowel de ontwikkeling van nieuwe innovatiepaden stimuleert als ingesleten en niet-behulpzame paden afbouwt. Over deze laatste aanbeveling zal de AWTI in een apart advies in meer detail adviseren over de elementen van een overzichtelijke en samenhangende transformatiegerichte beleidsmix.

---

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/06/19/bijlage-1-kabinetsreactie-awti-advies-strategisch-samenspel>

De AWTI vindt overigens niet dat al het beleid voor onderzoek en innovatie transformatiegericht moet worden. Generieke en ongebonden stimulering van onderzoek en innovatie is essentieel voor het versterken van de kennispositie en het concurrentievermogen van Nederland en voor het genereren van onvoorziene oplossingen. Voor het versnellen van de benodigde transformaties moet een deel van het beleid voor onderzoek en innovatie transformatiegerichter. Daarvoor is volgens de raad een integrerende beleidsaanpak nodig die de departementale scheidslijnen overstijgt.

Aanbieding en landing

Het advies is op 14 december 2023 schriftelijk aan minister Adriaansens van Economische Zaken en Klimaat en minister Dijkgraaf van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aangeboden. Daarnaast is het advies ter informatie verstuurd naar ministers Adema, Van der Wal, Jetten, Harbers, De Jonge en Kuipers en de minister-president.

Het advies is ook verstuurd naar de voorzitter van de Tweede Kamer met daarin een oproep aan de Tweede Kamer een aantal scherpe keuzes te maken over de waarden en principes die centraal moeten staan in een toekomstbestendig Nederland. Hoe willen we in het jaar 2050 leven, werken, zorgen, eten en onszelf verplaatsen? Hoe verdelen we de schaarse ruimte, talenten, grondstoffen en middelen over alle functies in de economie en samenleving? Wat vinden we belangrijk, waaraan geven we prioriteit en hoe wegen we verschillende waarden en belangen tegen elkaar af?

Het advies kwam op 14 december ook beschikbaar op [de website](#) en het werd rondgestuurd naar betrokkenen, leden van de vaste Kamercommissies voor EZK en OCW, en de pers via een persbericht. Ook hebben we aan het advies aandacht besteed via LinkedIn.

Naast het advies hebben we een aparte samenvatting en twee achtergrondstudies uitgebracht:

- ▶ Transformatiegericht innovatiebeleid – een voorstudie bij het advies 'In dienst van de toekomst'.
- ▶ Transformatiegericht innovatiebeleid – een gezamenlijke landenstudie van VARIO en de AWTI.

Het advies is ook vertaald in het Engels. De Engelse vertaling is beschikbaar via [de website](#) en is verspreid onder internationale contacten van de AWTI.

Het advies heeft enige aandacht gekregen in de pers en op LinkedIn. De voorzitter van de AWTI en de voorzitter van de projectgroep hebben samen met de voorzitter van de Wetenschappelijke Klimaatraad (WKR) een opinieartikel geschreven en aangeboden aan verschillende landelijke dagbladen. De WKR kwam op 15 december met zijn eerste advies aan regering en parlement 'Met iedereen de transitie in'. Ook de WKR roept de regering op tot een breed en gezamenlijk toekomstbeeld op een klimaatneutraal en klimaatbestendig Nederland te komen.

De voorzitter en leden van de staf zijn uitgenodigd om in 2024 bij verschillende bijeenkomsten een toelichting te geven op het advies, waaronder een bijeenkomst van RVO, het TKI-directeurenoverleg en bijeenkomsten van beleidsdirecties van de ministeries van OCW en EZK. Daarnaast werkt de AWTI samen met de WRR aan de voorbereiding van een Holland Spoor bijeenkomst over vernieuwing van het verdienvermogen in de regio in juni 2024, gebaseerd op het WRR-rapport 'Goede Zaken' en de AWTI-adviezen 'Samen de lat hoog leggen' (2021) en 'In dienst van de toekomst'.

Aandacht van de Tweede Kamer en impact op het beleid

Het advies is verstuurd naar de voorzitter van de Tweede Kamer en de voorzitters en leden van de vaste Kamercommissies voor EZK en OCW. Daarbij heeft de AWTI aangeboden een technische briefing te verzorgen. De AWTI is hierover in overleg met de griffiers en kenniscoördinatoren van de vaste Kamercommissies.

Het is nog niet bekend wanneer het demissionaire kabinet een officiële kabinetsreactie zal versturen naar de Tweede Kamer.

1.3 Doorwerking eerdere adviezen

Het streven naar impact is een wezenlijk onderdeel van de taak van de AWTI. Impact wil zeggen dat het advies van de AWTI doorwerkt in het beleid, de politiek en de maatschappij. Impact is doorgaans lastig eenduidig vast te stellen. Adviesrapporten zijn immers onderdeel van een complex proces van besluitvorming. Ze verschijnen idealiter op het moment dat er (impliciet of expliciet) behoefte aan is. Vaak verschijnen in een dergelijke periode tegelijk ook rapporten van andere organisaties en vinden daarover gesprekken plaats met belanghebbende partijen, waardoor impact niet direct rechtstreeks is toe te schrijven aan één organisatie. Het realiseren van impact kan bovendien jarenlang duren. Strategisch advies kan ondertussen wel van invloed zijn op de manier van denken en de beleidsontwikkeling die uiteindelijk zullen leiden tot veranderingen. Soms zullen dat de veranderingen zijn die de adviesraad voorstelde, soms kiest de politiek voor een andere richting. In beide gevallen is er sprake van impact. Maar ook het feit dat een advies wordt besproken in rapporten van andere organisaties, of in de media, is te zien als een vorm van doorwerking. Voor dit jaarverslag belichten wij diverse adviezen waar dit het geval was.

WTI-Diplomatie (2017) en Focus op India (2018)

Tijdens het voorjaarsbezoek aan Nederland van de (Nederlandse) innovatie-attachés (IA's) was de AWTI uitgenodigd om met de IA's na te denken over 'WTI-Diplomatie anno 2023': wat is er bereikt sinds het advies uitkwam en hoe heeft 'WTI-Diplomatie' zich ontwikkeld? Wat zijn de huidige uitdagingen en kansen? En hoe kunnen de AWTI en het IA-netwerk elkaar over en weer versterken?

Op 31 oktober 2023 vierde het netwerk van innovatie-attachés zijn 70ste verjaardag met een groot event. Daar werd ook weer gememoreerd aan de rol die het AWTI-advies 'WTI-Diplomatie' gespeeld heeft in de uitbreiding van het netwerk enkele jaren geleden. Bovendien was AWTI-raadsmedewerker Annelieke van der Giessen een van de sprekers bij dit event. Ter gelegenheid van dit jubileum van het IA-netwerk heeft de AWTI een tweede druk van het advies 'WTI-Diplomatie' uitgebracht; de eerste druk was helemaal uitverkocht.

Op 7 november 2023 was er een bijeenkomst over de innovatiesamenwerking tussen Nederland en India, met onder meer deelname van de Indiase ambassadeur. Hier bleek dat de aanbevelingen uit het briefadvies 'Focus op India' volledig zijn uitgevoerd. Zo is de WTI-samenwerking tussen Nederland en India tegenwoordig gefocust op vier thema's, zoals de AWTI had geadviseerd.

Ook gaf de AWTI in 2023 zelf uitvoering aan WTI-Diplomatie door delegaties uit Singapore en Georgië te ontvangen en met hen van gedachten te wisselen over beleid en organisatie van onderzoek en innovatie en de mogelijkheden van samenwerking tussen betreffende landen en Nederland.

Het stelsel op scherp gezet – Naar toekomstbestendig hoger onderwijs en onderzoek (2019)

De minister van OCW liet een consortium van vijf partijen een toekomstverkenning uitvoeren naar het middelbaar beroepsonderwijs, het hoger onderwijs en de wetenschap. De voorzitter en stafleden van de AWTI hebben op uitnodiging van het consortium bijdragen geleverd aan deze toekomstverkenning tijdens thematische bijeenkomsten en rondetafelbijeenkomsten. Begin september 2023 heeft minister Dijkgraaf de toekomstverkenning aangeboden aan de Tweede Kamer. Gezien de demissionaire status van het kabinet stuurt minister Dijkgraaf geen beleidsreactie in de vorm van een toekomstvisie naar de Kamer, zoals eerder wel was voorzien. De minister doet in zijn brief een oproep om te reflecteren op de toekomstverkenning. De AWTI heeft aan deze oproep gehoor gegeven en in [een brief aan de minister](#) in zes punten zijn input voor de toekomst van het stelsel gegeven, op basis van eerdere AWTI-adviezen en komende adviezen die door de AWTI zullen worden opgepakt als onderdeel van het Werkprogramma 2024.

In de toekomstverkenning 'Vandaag is het 2040' wordt verwezen naar AWTI-adviezen 'Samen de lat hoog leggen' (2021), 'Eenheid in verscheidenheid. Verwevenheid van onderzoek en hoger onderwijs' (2015) en 'Het stelsel op scherp gezet' (2019).

In december heeft de minister van OCW de Tweede Kamer geïnformeerd over de voor- en nadelen van verschillende vormen van bekostiging van universiteiten en hogescholen. Hierbij behandelt de minister ook de variant van profielbekostiging, die de AWTI in zijn advies 'Het stelsel op scherp gezet' adviseerde.

Beter van start – De sleutel tot doorgroei van kennisintensieve start-ups (2020)

Op 16 februari 2023 presenteerden de gezamenlijke universiteiten en Techleap een nieuwe versie van de *deal terms* voor spin-offs die voortkomen uit kennisinstellingen. In deze *deal terms* is onder andere geregeld hoe wordt omgegaan met overdracht van intellectuele eigendom en eventueel aandeelhouderschap van universiteiten. Met de totstandkoming van deze nieuwe *deal terms*, die de uitkomst zijn van een onderhandeling tussen kennisinstellingen aan de ene kant en vertegenwoordigers van start-ups aan de andere kant, is uitvoering gegeven aan één van de aanbevelingen uit het advies 'Beter van start'. De vorige versie van de *deal terms* was immers eenzijdig door de kennisinstellingen opgesteld en dat zorgde er – zo bleek uit de analyse van de AWTI – voor dat ze belemmerend werkten voor de doorgroei van kennisintensieve start-ups.

Krachtiger kiezen voor sleuteltechnologieën (2020)

In de Kamerbrief 'Innovatie en Impact' pleitte het kabinet voor meer strategische keuzes en meer strategische inzet op technologieontwikkeling die ten goede komt aan zowel industrie- als digitaliseringsbeleid (Kamerstukken II 2022/23, 33 009, nr. 117). Voor het bepalen van technologische speerpunten heeft ministerie van EZK, samen met stakeholders uit onderzoeks- en innovatie-ecosystemen, het initiatief genomen tot het ontwikkelen van een Nationale Technologiestrategie. Dit is in lijn met de aanbevelingen van het AWTI-advies uit 2020. [De Nationale Technologiestrategie](#) is in januari 2024 door minister Adriaansens aan de Tweede Kamer aangeboden. In de strategie wordt verwezen naar twee adviezen van de AWTI: 'Krachtiger kiezen voor sleuteltechnologieën' (2020) en 'Grenzeloos onderzoeken' (2022).

Achtergrondstudies en overige publicaties

2.1 Nederland in Horizon 2020

In opdracht van de AWTI heeft IDEA Consult een achtergrondstudie uitgevoerd ten behoeve van het AWTI-advies 'Strategisch samenspel. Bundel de kracht van Nederland en de EU voor meer impact van onderzoek en innovatie'. Dit is een kwantitatieve analyse om in kaart te brengen hoe Nederland de afgelopen jaren heeft geparticipeerd in het belangrijkste EU-programma voor WTI: Horizon 2020. De studie laat in meer reliëf én detail de 'aansluiting' van Nederland op het EU-beleid voor WTI via participatie in Horizon 2020 zien en zet de prestaties van Nederlandse actoren in perspectief via een benchmark. Het rapport is beschikbaar op [de website](#)

2.2 Transformatiegericht innovatiebeleid – een voorstudie bij het advies 'In dienst van de toekomst'

In opdracht van de AWTI heeft Karin Wittebrood een voorstudie uitgevoerd naar de transformatiegericht innovatiebeleid. Zij heeft een paper geschreven dat enkele relevante termen expliciteert, in gaat op de ontwikkeling van het innovatiebeleid in de afgelopen decennia en de belangrijkste dilemma's rondom het huidige innovatiebeleid schetst. Ze heeft daarvoor - naast beperkt literatuuronderzoek over innovatie en maatschappelijke transitie – negen interviews gehouden met experts. Deze experts houden zich – op verschillende manieren – bezig met maatschappelijke transitie. Zij zijn bevraagd naar hun kijk op effectief innovatiebeleid voor de toekomst. Het resultaat is een overzicht met een aantal uitdagingen voor het transformatiegerichte innovatiebeleid. Dit rapport is beschikbaar op [de website](#).

2.3 Transformatiegericht innovatiebeleid – een gezamenlijke landenstudie van VARIO en de AWTI

De AWTI heeft samen met de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) in een aantal landen (Zweden, Zwitserland en Oostenrijk) bestudeerd hoe het transformatiegerichte innovatiebeleid in elkaar steekt, welke instrumenten ingezet worden en wat de ervaringen zijn. Daarbij was het de bedoeling om te leren van de beleidsaanpak van deze landen voor de eigen advisering, rekening houdend met het feit dat deze nieuwe beleidsaanpak over het algemeen nog erg jong is om al resultaten en impact te zien. Het aantal landen is beperkt, maar de studie onderscheidt zich van andere (o.a. van de OESO), doordat de transformatieve beleidsaanpak gesitueerd wordt in de bredere beleidstradities en policy mix van deze landen. De studie kwam tot stand op basis van een combinatie van literatuuronderzoek en interviews en data-analyse. De AWTI heeft specifiek de aanpak in Zweden bestudeerd en daarnaast leerzame voorbeelden in andere landen geïnventariseerd. VARIO heeft gekeken naar de aanpak in Zwitserland en Oostenrijk. VARIO en AWTI hebben elkaar ook geïnformeerd over de aanpak in eigen land. Het rapport is beschikbaar op [de website](#) en voorzien van een Engelse samenvatting.

De achtergrondstudie beschrijft de aanpak per land en vat ook een aantal overkoepelende bevindingen samen. In elk van de drie landen vallen in mindere of meerdere mate elementen van Transformatiegericht Innovatiebeleid te bespeuren. In de traditioneel zeer sterk bottom-up gerichte landen Zwitserland en Oostenrijk is dit nog heel recent. De aanpak van Transformatiegericht Innovatiebeleid (of althans elementen ervan) is voor de drie landen die hier zijn bekeken telkens ook anders, onder meer afhankelijk van het bestaande O&I-systeem en de voorgeschiedenis. Het valt wel op dat ook Zwitserland en Oostenrijk, met een sterke bottom-up traditie, het ook nodig vinden om zich te gaan richten op maatschappelijke uitdagingen. Uit de Zweedse landenstudie blijkt bovendien dat de sturing verder moet gaan dan enkel het bovenaf vastleggen van doelstellingen.

Uit de drie landenstudies zijn ook lessen te trekken op het gebied van coördinatie en afstemming van beleid tussen innovatie en de 'probleemdomeinen'. In Zweden zitten klimaat en innovatie bijvoorbeeld onder één

ministerie. Oostenrijk heeft sinds kort een 'super'-ministerie dat een reeks van 'probleem'-domeinen samenbrengt samen met onderzoek en innovatie en regelgevende bevoegdheden. Voor Zwitserland ziet men dan weer heil in coördinatie door een aparte entiteit buiten de overheid met oog op actief projectmanagement van (technologische) missies op basis van het Amerikaanse ARPA-model.

2.4 Toekomst van middelbaar beroepsonderwijs, hoger onderwijs en wetenschap

De Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI) heeft middels een briefadvies gereflecteerd op de toekomstverkenning en de thema's uit de brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan de Tweede Kamer over de toekomstverkenning voor middelbaar beroepsonderwijs, hoger onderwijs en wetenschap. Middels een zestal punten hebben we input geleverd voor de geschetste thema's voor de toekomst op basis van eerdere AWTI-adviezen en komende adviezen die door de AWTI zullen worden opgepakt als onderdeel van het Werkprogramma 2024. Deze brief is beschikbaar op [de website](#).

Evaluatie AWTI 2019-2022

De Kaderwet adviescolleges bepaalt dat strategische adviesraden elk vier jaar geëvalueerd worden. De AWTI is geëvalueerd over de periode 2019-2022. De evaluatie is uitgevoerd door een commissie onder leiding van prof. dr. Reinhilde Veugelers. De commissie bestond verder uit dr. Henk van Houten, Farid Tabarki, dr. Eddy van Hijum. Dr. Ingeborg Meijer (Ingeborg Meijer Advies) was de secretaris van de commissie.

Een evaluatie kan soms plichtmatig overkomen en weinig vernieuwende inzichten opleveren. De AWTI heeft naar aanleiding van een grondige zelfevaluatie vier vragen geformuleerd waarop hij zelf verwacht het meeste te kunnen leren van een externe commissie. De commissie Veugelers heeft in navolging van deze opzet de handschoenen opgepakt en de AWTI voorzien van een rapport dat veel inspiratie bevat voor verdere doorontwikkeling van de raad en de creativiteit prikkelt. De commissie heeft zich daarbij niet laten beperken tot wat mogelijk is binnen de huidige wettelijke kaders, maar gekeken naar wat zij nodig en wenselijk acht voor Nederland. De AWTI is de commissie Veugelers erkentelijk voor het werk dat zij heeft verricht en gaat graag, binnen de wettelijke kaders, met de inzichten uit het evaluatieverslag aan het werk.

De AWTI heeft de afgelopen 4 jaar uitstekend gefunctioneerd en binnen de beperkte capaciteit zijn kwalitatief hoogwaardige en inhoudelijk rake adviezen gepubliceerd, zo constateert de commissie Veugelers. De samenwerking met de adviesvragers is, zo constateren de commissie en de AWTI zelf, ook sterk verbeterd. De commissie is ook positief over de goede verbindingen met andere organisaties en de rol die de nieuwe voorzitter en secretaris-directeur vervullen. Ook spreekt ze haar waardering uit voor de wijze waarop de AWTI is omgegaan met de aanbevelingen van de vorige evaluatiecommissie Knottnerus. De commissie ziet een aantal punten waarop de AWTI de impact van zijn adviezen verder kan vergroten. De AWTI neemt deze suggesties ter harte en hij zal experimenteren met deze suggesties in de komende adviesrapporten.

De commissie Veugelers constateert dat de AWTI op een kruispunt staat: Enerzijds wordt de huidige functie en rol – met focus op het brede generieke WTI-beleid van de overheid – door de bestaande stakeholders goed gewaardeerd, en heeft de AWTI duidelijk stappen gezet sinds de vorige evaluatie om haar relevantie en communicatie op dit terrein verder te verbeteren. Anderzijds vraagt onze huidige maatschappij in transitie om ons WTI-bestel sterker te richten op specifieke onderwerpen. Dit zorgt meer dan voorheen voor een vermenging van WTI-beleid en beleid van vakdepartementen. Een rol binnen deze nieuwe context vraagt van de AWTI om ook op een ander niveau te adviseren. De commissie beveelt de AWTI aan in te zetten op meer concrete maatschappelijke, sociale, economische en technologische vraagstukken rondom transformaties naast de bredere generieke WTI-beleidsadvisering.

Het evaluatierapport van de commissie is in september 2023 opgeleverd en met de inhoudelijke reactie van de raad in november verzonden aan de regering en het parlement. Het kabinet heeft in maart 2024 gereageerd op de evaluatie. Minister Dijkgraaf reageerde positief, onderschrijft de conclusie van de evaluatie en ziet kansen voor de verdere ontwikkeling van de AWTI.

Overige activiteiten en externe contacten

4.1 AWTI-Jaarsymposium Voorbij (de) Horizon

De AWTI organiseerde op 5 oktober 2023 het jaarsymposium 'Voorbij (de) Horizon'. Het in maart 2023 door de AWTI uitgebrachte advies 'Strategisch samenspel – bundel de kracht van Nederland en de EU voor meer impact van onderzoek en innovatie' vormde de basis voor het symposium.

Dagvoorzitter Robert Daverschot heette minister Dijkgraaf en alle andere gasten welkom. Hij benadrukte het belang van dit symposium: Nederland doet het goed in Europa, maar dat is niet voldoende. Hoe kunnen we strategischer optrekken richting Brussel? Hoe kunnen we alles beter afstemmen? Hoe komen we tot meer impactvol onderzoek? En hoe laten we de ambities van Europees en Nederlands beleid beter aansluiten?

Eppo Bruins, voorzitter van de AWTI, benadrukte dat de AWTI niet stopt bij het uitbrengen van een adviesrapport: er moet ook iets gebeuren. Koenraad Debackere, AWTI-raadslid en hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Leuven, gaf vervolgens een presentatie over het advies en de aanbevelingen.

Na deze inhoudelijke toelichting op dit advies overhandigde Debackere het eerste exemplaar van de achtergrondstudie [Nederland in Horizon 2020 – Een kwantitatieve studie](#) voor de AWTI aan minister Dijkgraaf van OCW. De minister reflecteerde vervolgens op het advies.

Beeld: ©AWTI/Nadine van den Berg

Minister Robbert Dijkgraaf (OCW) en Koenraad Debackere (AWTI-raadslid/hoogleraar KU Leuven)

Robert-Jan Smits, voorzitter van het college van bestuur van de Technische Universiteit Eindhoven en voormalig Directeur-Generaal bij de Europese Commissie, sprak vervolgens vanuit zijn kennis van het Nederlandse ecosysteem en zijn ervaring in Brussel over het advies. Nederland moet volgens hem een actieve rol spelen in Europa.

Na het plenaire deel van het symposium gingen de aanwezigen tijdens twee parallelsessies in op de vraag hoe een goede verbinding te leggen tussen Nederland en de EU op het gebied van onderzoek en innovatie. In de eerste deelsessie werd het voorbeeld van een maatschappelijke uitdaging (health) genomen om te zien hoe Europees en Nederlands beleid (beter) op elkaar (kunnen) aansluiten. Om de deelsessie op gang te brengen deelden drie sprekers hun ervaringen: Regina Beets-Tan (NKI), Mariska Koster (Janssen Pharmaceutica) en Menno Kok (EIT Health).

Regina Beets-Tan (NKI) vertelde over de EU missies op het gebied van gezondheid en zorg vanuit de blik van de medische professional. In de missie tegen kanker wordt de komende 5 tot 7 jaar 4 miljard euro geïnvesteerd vanuit Horizon Europe. Om de missie te bereiken investeert Europa daar waar de meeste winst te behalen valt: primaire preventie en vroegdiagnostiek. Een nieuw gestandaardiseerde EU-infrastructuur voor data is noodzakelijk om AI-modellen te ontwikkelen. Als Nederland daaraan niet meedoet dan mist het kansen. Mariska Koster (Janssen Pharmaceutica) wees erop dat Nederland te versnipperd is gezien vanuit een wereldwijd en EU perspectief. Nederland heeft veel, relatief kleine projecten (afgezet tegen de grote wereldspelers) en financiering en regulering voor farmaceutisch onderzoek is verspreid over drie ministeries. De schaalgrootte is vanuit Nederlands perspectief gezien prima, maar afgezet tegen het perspectief vanuit bijvoorbeeld Shanghai onvoldoende. Nederland mist daardoor kansen en dit maakt het moeilijker om tot internationale samenwerking te komen met grote bedrijven. Menno Kok (EIT Health) reflecteerde op de versnippering van het zorgdomein in Europa. Daarna was er ruimte voor discussie met de zaal.

In de tweede deelsessie stond het proces centraal hoe we gezamenlijk tot een strategische agenda vanuit Nederland kunnen komen. Na de inleidingen van Christine Balch (TNO), Joyce Kuipers (NWO) en Danielle Raspoet (VARIO), volgde een levendige discussie onder leiding van moderator (en AWTI raadsmedewerker) Hamilcar Knops.

4.2 Samenwerking met andere adviesraden

De voorzitters van de strategische adviesraden komen een aantal malen per jaar bijeen. De secretarissen overleggen ongeveer vijf keer per jaar. De AWTI heeft actief aan de fysieke en virtuele bijeenkomsten deelgenomen.

Daarnaast draagt de AWTI ook bij aan de gezamenlijke nieuwsbrief die de adviesraden een aantal keer per jaar uitbrengen.

4.3 Internationale samenwerking

In internationaal verband neemt de AWTI deel aan de overleggen van de Europese zusterorganisaties. Op 4 en 5 mei 2023 woonde de AWTI de jaarlijkse voorjaarsbijeenkomst bij voor alle secretaris-directeuren van de Europese adviesraden voor wetenschap, technologie en innovatie, georganiseerd door het Department of Coordination of Research Development and Innovation uit de Czech Republic. Naast een update van de activiteiten van de aangesloten adviesraden is een presentatie gegeven over het adviesrapport Kennis in Conflict.

Op 19 september 2023 heeft de AWTI een delegatie van de A*STAR uit Singapore ontvangen. Diverse interessante onderwerpen zijn de revue gepasseerd waaronder publiek-private samenwerkingen, de rol van TNO-achtige organisaties en hoe kennistransfer te verbeteren om meer impact te genereren.

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie van het Vlaams Parlement bracht op 9 november 2023 een werkbezoek aan Den Haag. Een presentatie over het in die tijd nog uit te brengen adviesrapport In dienst van de Toekomst is uitgebreid met elkaar besproken.

Op 16 en 17 november hostte de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) het voorzittersoverleg van de Europese adviesraden. Tijdens deze bijeenkomst in Gent is er kennisgemaakt met een aantal voorzitters en zijn werkprogramma's, en werkwijzen besproken met raden uit verschillende landen. Gedurende deze bijeenkomst is het adviesrapport Strategisch Samenspel gepresenteerd.

4.4 Relatie met parlement en regering

Net als voorgaande jaren sprak de voorzitter (samen met medewerkers van het bureau) op reguliere basis met verschillende Tweede Kamerleden. Adviezen van de AWTI worden regelmatig betrokken bij debatten in de Tweede Kamer. Wanneer op de agenda onderwerpen staan waar adviesrapporten over zijn gepubliceerd, stuurt de AWTI een factsheet aan de Kamer met daarin de belangrijkste bevindingen en adviezen.

Op 14 maart 2023 is het adviesrapport Strategisch Samenspel fysiek aangeboden aan minister Adriaansens van Economische Zaken en Klimaat door raadsleden en medewerkers van het bureau AWTI.

Op 5 oktober 2023, tijdens het jaarlijkse AWTI Symposium met de titel Voorbij (de) Horizon, is de achtergrondstudie bij het adviesrapport Strategisch Samenspel fysiek aangeboden aan minister Dijkgraaf van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap door raadslid Debackere.

Voorzitter, secretaris en een delegatie van de raad hebben op structurele basis enkele malen per jaar een overleg met de DG van OCW (HBWE) en van EZK (B&I). Door het jaar heen wordt regelmatig met de ministeries van EZK en OCW gesproken over de programmering van de raad. Ook is er overleg met ambtenaren van de relevante ministeries aan het begin en aan het eind van een adviestraject.

Communicatie

5.1 Communicatiestrategie

In 2023 heeft de AWTI verder gewerkt aan de implementatie van de communicatiestrategie. Voor het zo goed mogelijk laten landen van de adviezen is het immers van groot belang dat de adviezen en standpunten bij de doelgroepen bekend zijn en worden gezien als impactvol. Impactvol betekent dat er kennis van wordt genomen en dat de adviezen van invloed zijn op het beleid van het kabinet. De AWTI heeft het gebruik van sociale media geïntensiveerd. Voorzitter Eppo Bruins was regelmatig te gast op diverse bijeenkomsten om een keynote of lezing te geven, hieronder een greep uit zijn bijdrage aan bijeenkomsten en openbare optredens als voorzitter op evenementen en in de media:

- 23 januari 2023 – Toelichting op de brief ‘Duiden van de kwaliteiten van wetenschap’ voor projectleiders en voorzitters Erkennen & Waarden in Academiegebouw Utrecht
- 26 januari 2023 – Bijdrage aan de paneldiscussie op de nieuwjaarsbijeenkomst van de Vereniging Hogescholen
- 2 februari 2023 – KNAW Valorisatiebijeenkomst
- 7 februari 2023 – Bijeenkomst van VNO-NCW over advies ‘Kennis in conflict – veiligheid en vrijheid in balans’
- 1 maart 2023 – Werkbezoek bij France Stratégie, gesprek over ontwikkelingen rond kernenergie in Nederland en Frankrijk
- 28 maart 2023 – Bijeenkomst over kennisveiligheid van de Neth-ER in Brussel, lezing
- 30 maart 2023 – Interview bij BNR Zakendoen over technologische innovatie binnen de EU naar aanleiding van advies ‘Strategisch samenspel’
- 31 mei-1 juni 2023 – Deelname aan International Expert Meeting over de toekomst van onderwijs en wetenschap bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)
- 19 september 2023 – Bijdrage aan het werkbezoek van de Agency for Science, Technology and Research (A*STAR) uit Singapore in Den Haag
- 5 oktober 2023 – Bijdrage aan het AWTI-jaarsymposium
- 9 oktober 2023 – College over politiek en wetenschap gegeven aan studenten bestuurskunde aan Radboud Universiteit
- 6 november 2023 – Juryvoorzitter bij de uitreiking van de Deltapremie
- 16-17 november 2023 – Werkbezoek bij het Vlaams Instituut voor Biotechnologie met de Europese adviesraden voor wetenschap, technologie en innovatie

5.2 De AWTI in de media

Hieronder lichten we een aantal publicaties in de media en op het internet uit over adviezen van de AWTI:

- 4 februari 2023 Column 'Hoe veilig is onze kennis' van Eppo Bruins en raadsmedewerker Chris Eveleens in De Ingenieur
- 15 maart 2023 Artikel 'Nederland kan meer voordeel uit EU halen' op Binnenlands Bestuur
- 30 maart 2023 Eppo Bruins te gast bij BNR Zakendoen over technologische innovatie binnen de EU naar aanleiding van advies 'Strategisch samenspel'
- 13 mei 2023 Raadsmedewerker Tara van Viegen te gast in podcast van Argos over advies 'Kennis in conflict'

Naast publicaties in media en op internet deelt de AWTI op LinkedIn nieuws over adviezen en evenementen, zie [LinkedIn](#)

5.3 AWTI e-mail alert

De AWTI attendeert geïnteresseerden wekelijks per e-mail op actuele nationale en internationale artikelen en documenten die relevant zijn voor het wetenschaps-, technologie- en innovatiebeleid. Deze e-mail alert heeft een groeiend aantal abonnees, inmiddels ruim 3700, en wordt goed gewaardeerd door zijn lezers. De e-mail alert is ook te lezen via de website van de AWTI.

5.4 Gezamenlijke Nieuwsbrief Adviesraden

De Gezamenlijke Nieuwsbrief Adviesraden is een digitale coproductie van aantal adviesorganen, waaronder de ACVG, AIV, Adviesraad Migratie, AWTI, CEG, GR, KNAW, NLsportraad, Onderwijsraad, Raad voor Cultuur, Rli, RDA, ROB, RSJ, RVS, SER, WKR en WRR. Deze nieuwsbrief biedt actuele informatie over komende en recent verschenen adviezen, kabinetsreacties, publicaties en activiteiten. De digitale nieuwsbrief verschijnt regelmatig via een e-mail. Momenteel zijn er ruim 2000 abonnees. De nieuwsbrief is in 2023 vijfmaal uitgekomen.

Organisatie en personeel

6.1 De raad

De AWTI bestond in 2023 uit tien leden, inclusief de voorzitter. De raad heeft elf keer plenair vergaderd, inclusief een heisessie in november. Naast de plenaire bijeenkomsten komen raadsleden en raadsmedewerkers in kleinere samenstellingen bijeen, in projectgroepen die de adviezen van de raad voorbereiden. Deze projectgroepvergaderingen hebben zo'n 15 keer plaatsgevonden.

De samenstelling van de raad was in 2023 als volgt:

Dr. E.E.W. Bruins Voorzitter (voorzitter)
 Dr. ir. J.P.H. (Jos) Benschop
 Prof. dr. ir. K. (Koenraad) Debackere
 Dr. ir. S. (Sjoukje) Heimovaara
 Prof. dr. J. (Jolanda) Kluin
 Prof. dr. E. (Ellen) Moors
 C. (Chokri) Mousaoui
 Drs. J.L. (Anka) Mulder
 Dr.h.c. M. (Marleen) Stikker
 Prof. dr. V. (Vinod) Subramaniam

6.2 Secretariaat

Het secretariaat ondersteunt de raad inhoudelijk en facilitair bij zijn werkzaamheden. De samenstelling van het secretariaat was in 2023 als volgt:

Directie

P.W.J. (Patrick) Essers (secretaris-directeur)

Wetenschappelijke staf

Dr. C.P. (Chris) Eveleens (senior raadsmedewerker)
 Drs. A.M. (Annelieke) van der Giessen (senior raadsmedewerker, plaatsvervangend secretaris-directeur)
 B.A.A. (Bart) Gulden MSc MA (junior raadsmedewerker)
 J.D. de Hoogen MSc BA (junior raadsmedewerker)
 Dr. mr. H.P.A. (Hamilcar) Knops (senior raadsmedewerker)
 O.A. (Ottolie) Nieuwenhuis MSc (raadsmedewerker)
 E. (Esther) Stoeten (communicatieadviseur)
 Dr. K.A. (Kathleen) Torrance (senior raadsmedewerker) (tot 1 oktober 2023 gedetacheerd bij BZK/ODI, daarna overgeplaatst naar BZK/ODI)
 Dr. T. van Viegen (raadsmedewerker)

Ondersteuning

S.C. (Sanjana) Bhaggan (directiesecretaresse) (per 1 maart 2023)
 A.F (Annette) Kho (communicatiemedewerker)
 S. (Sharita) Koesal (directiesecretaris)

Rijkstraine

Craig Vis (tot 1 maart 2023)
 Maartje Dingemans (per 1 april 2023)

Stagiaire

Anna Walsweer (16 januari tot 15 juli 2023)

6.3 Financiën

De AWTI heeft een jaarbudget van ca. 1,5 miljoen euro. Het merendeel van dit budget (ca. 1,2 miljoen euro) gaat naar personele kosten: vergoedingen van raadsleden en voorzitter en salariskosten van het secretariaat. Verder heeft de AWTI ca. 250 duizend euro besteed aan inhuur van externe deskundigen voor het uitvoeren van beleidsstudies, communicatiestrategie, infographics, fotografie etc. Operationele kosten (drukwerk, ICT, symposium) vormen de resterende kostenposten. Over de besteding van middelen die de AWTI van OCW en EZK ontvangt, legt de organisatie op reguliere wijze verantwoording af aan deze departementen.

AWTI-publicaties in 2023

Adviezen

Maart – Strategisch samenspel. Bundel de kracht van Nederland en de EU voor meer impact van onderzoek en innovatie

December – In dienst van de toekomst. Van optimalisatie naar transformatie

Achtergrondstudies

Maart – Nederland in Horizon 2020 (Idea Consult)

December – Transformatiegericht innovatiebeleid. Een gezamenlijke landenstudie van VARIO en AWTI

December – Transformatiegericht Innovatiebeleid. Een voorstudie bij het advies in dienst van de toekomst

Jaarverslag 2022

Maart – Jaarverslag 2022

Overige

April – notitie aan vaste Kamercommissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over wetenschapsbeleid

Augustus – AWTI Werkprogramma 2024

September – brief aan de minister van OCW: 'Toekomst middelbaar onderwijs, hoger onderwijs en wetenschap'

December – Vergelijkend onderzoek tussen Oostenrijk en Nederland naar de risico's en maatregelen bij internationale onderzoekssamenwerking

December – Zelfevaluatie AWTI 2019-2022

December – Evaluatie AWTI 2019-2022

December – brief aan de minister van OCW: 'AWTI reactie op evaluatierapport commissie Veugelers'

Werkwijze

Jaarlijks stelt de raad een werkprogramma op met daarin de voorgenomen adviesonderwerpen. Dit programma wordt na vaststelling door de minister van OCW toegestuurd aan de Tweede Kamer. Het werkprogramma vormt de basis voor de adviezen. Aan het werkprogramma gaat een raadpleging van diverse partijen vooraf, zoals Kamerleden, ministeries, belangenorganisaties, andere adviesorganen en kennisinstellingen.

De AWTI adviseert veelal over het kennis- en innovatiebeleid op verzoek van de ministers van OCW en EZK. Soms vragen andere departementen de AWTI om advies. Het komt ook voor dat de raad op verzoek van de Tweede Kamer of uit eigen beweging adviseert.

Adviesaanvraag

Vaak betreft het een verzoek om een uitspraak over, of onderbouwing van, beleid. Bijvoorbeeld over de rol en positie van het publiek toegepast onderzoek in Nederland, of over de wisselwerking tussen de diplomatie en het terrein van de wetenschap, technologie en innovatie. De adviesvraag krijgt aan de start van het adviestraject nadere focus in overleg tussen AWTI en de aanvragers.

Ongevraagde adviezen

Soms werpt de AWTI zelf een adviesonderwerp op, bijvoorbeeld omdat hij een zorgwekkende ontwikkeling signaleert. Dat zijn de ongevraagde adviezen. Eigen onderwerpen en adviesaanvragen vormen samen het Werkprogramma van de AWTI.

Het adviestraject

De raad stelt vervolgens een aanpak voor het adviestraject vast. Daarin komt de afbakening van het advies aan de orde, maar ook de opzet: het al of niet laten uitvoeren van een achtergrondstudie, te houden interviews, te organiseren werkconferenties, in te brengen internationaal vergelijkende dimensie, te bestuderen literatuur of af te leggen bezoeken. De AWTI hecht daarbij zeer aan input van, en interactie met, de partijen uit 'het veld' waarover het advies gaat. Tijdens het adviestraject bespreekt de plenaire raad verschillende malen over inhoud en voortgang van het advies.

Projectgroep

In de meeste gevallen wordt een projectgroep gevormd, die een bijzondere betrokkenheid heeft bij de totstandkoming van het advies. De projectgroep bestaat uit twee tot vier raadsleden en twee stafleden, en wordt voorgezeten door één van de raadsleden. Zij leveren ook extra inspanningen bij het uitdragen van het advies, zoals het voorzitten van een werkconferentie of het te woord staan van de pers.

Adviestekst

Aan het einde van het traject wordt de adviestekst, meestal in meerdere ronden, plenair besproken in de raad. De raad moet akkoord gaan met de integrale tekst, voordat het advies wordt uitgebracht. Mocht een lid ter vergadering een afwijkend standpunt inbrengen, dan kan hij over dat standpunt een afzonderlijke nota bij het advies voegen.

Over de lijn van het advies wordt in de fase voorafgaand aan vaststelling vaak ook met relevante belanghebbenden en sleutelfiguren gesproken. Ook worden coreferenten ingezet die een conceptadvies kritisch becommentariëren, bijvoorbeeld om draagvlak te creëren maar ook om feiten te checken.

Uitbrengen van het advies

Op het moment dat de voorzitter het advies aan de minister(s) of Kamer aanbiedt, wordt het openbaar. Het uitbrengen gaat altijd vergezeld van een persbericht en soms met een persconferentie of congres. Het kabinet is

vervolgens bij wet verplicht binnen drie maanden te reageren op een gevraagd advies van de AWTI. De AWTI stuurt het advies ook toe aan de betrokken vaste Kamercommissie.

Betrokkenheid

Raadsleden zijn op persoonlijke titel lid van de AWTI. Zij zijn benoemd vanwege hun specifieke deskundigheid en ervaring. Op de website van de AWTI zijn de relevante hoofd- en nevenfuncties van de raadsleden opgenomen. Als een raadslid vanuit een hoofd- of nevenfunctie betrokkenheid heeft bij een adviesonderwerp, dan wordt dit bij de samenstelling van de projectgroep meegewogen. Op de website wordt gepubliceerd aan welke projectgroepen een raadslid deelneemt.